

Panium — Lamba Sha Shida

Lokacin Karshe

Jeff Pippenger

2026-02-19

Daniel sura ta goma sha ɗaya ta fara ne da gabatar da Donald Trump a matsayin shugaban ƙarshe na masarauta ta shida na annabcin Littafi Mai Tsarki. A shekara ta uku ta Cyrus, wato inda wahayin ya fara a sura ta goma, an cika wannan a aya ta farko ta sura ta goma sha ɗaya da kalmar, “kuma.”

Ni ma, a shekara ta fari ta Dariyus Bamede, na tsaya domin in ƙarfafa shi, in kuma tabbatar da shi. Daniyel 11:1.

Jibrilu ya yi taka-tsantsan ya koma baya zuwa ga Dariyus, ya kuma danganta shi da Sairus yayin da ya fara labarinsa na sura ta goma sha ɗaya. Sura ta goma tana ci gaba a matsayin wahayi guda ɗaya har zuwa aya ta ƙarshe ta sura ta goma sha biyu, kuma tana farawa ne a shekara ta uku ta Sairus.

A shekara ta uku ta Sairus sarkin Farisa, an bayyana wani abu ga Daniyel, wanda aka kira sunansa Belteshazzar; kuma abin gaskiya ne, amma lokacin da aka ƙaddara ya yi tsawo: shi kuwa ya fahimci abin, kuma ya sami fahimta game da wahayin. Daniyel 10:1.

Dariyus tare da Sairus sun ƙunshi alamar al’umma mai fuska biyu ta Mādiyawa da Farisawa, suna wakiltar iko mai fuska biyu na Jamhuriyanci da Furotesta a cikin Kasar Amurka; ta haka kuma, suna wakiltar alama mai fuska biyu ta lokacin ƙarshe. Haihuwar Haruna da Musa ta nuna lokacin ƙarshe na annabcin shekaru ɗari huɗu na Ibrahim a farkon Isra’ila ta dā; haka ma, haihuwar Yohanna Mai Baftisma da Almasihu ta wakilci alamomin hanya guda biyu na lokacin ƙarshe a ƙarshen Isra’ila ta dā. Yesu kullum yana misalta ƙarshen da farkon.

Dariyus da Sairus tare suna wakiltar alamar hanya wadda aka wakilta a matsayin lokacin ƙarshe, sa’ad da bautar shekaru saba’in a Babila ta ƙare.

“Majami’ar Allah a duniya ta kasance cikin bauta hakika a wannan dogon zamani na tsanantawa marar ƙaƙƙautawa, kamar yadda ’ya’yan Isra’ila suka kasance a cikin bauta a Babila a lokacin zaman ƙaurar.” Annabawa da Sarakuna, 714.

Dariyus da Sairus suna wakiltar shekarun 1798 da 1799, suna nuni da lokacin ƙarshe, sa’ad da daidaitaccen bautar talala na Isra’ila ta ruhaniya a Babila ta ruhaniya ya ƙare. Shekarar 1798 ta nuna ƙarshen tsarin siyasa na papacy, wanda aka wakilta a matsayin dabba, wadda karuwar Roma ta hau kanta.

Sai ya ɗauke ni cikin ruhu zuwa jeji; sai na ga wata mace tana zaune a kan wata dabba mai launin mulufi, cike da sunayen saɓo, tana da kawuna bakwai da ƙahoni goma. Ru’ya ta Yohanna 17:3.

Napoleon ya kawo ƙarshen rayuwar dabbar a shekara ta 1798, kuma a shekara ta 1799, matar da ta hau bisa dabbar ta mutu a gudun hijira. A shekara ta 1989, duka Ronald Reagan da George Bush babba sun kasance shugabanni, suna nuna lokacin ƙarshe a shekara ta 1989. Dariyus da Sairus suna wakiltar Reagan da Bush babba. Aya ta biyu ta ce:

Yanzu kuwa zan nuna maka gaskiya. Ga shi, har yanzu sarakuna uku za su tashi a Farisa; na huɗun kuma zai fi su duka nisa da arziki; kuma ta wurin ƙarfinsa saboda arzikinsa zai hure kowa gaba ɗaya su tasar wa mulkin Girka. Daniyel 11:2.

Farkawa

Dariyus shi ne Reagan, Sairus kuwa shi ne Bush babba, kuma ukun da suka biyo bayan Sairus su ne Clinton, Bush ƙarami, Obama Mai-Rarrabawa, kuma shugaban ƙasa na huɗu kuma “mafi arziki ƙwarai,” wanda ya tayar da ’yan duniya na Grecia, shi ne Trump. Kalmar “tayar” na nufin farkarwa. Lokacin da Trump ya sanar da tsayawarsa takara a shekara ta 2015, ’yan duniya, waɗanda Joel ya bayyana a matsayin “al’ummai marasa bangaskiya,” aka farkar da su.

Bari al’ummai su farka, su hauru zuwa kwarin Yehoshafat; gama a can zan zauna in hukunta dukan al’ummai da suke kewaye. Ku sa lauje, gama girbi ya nuna: ku zo, ku sauko; gama matsewar inabi ta cika, wuraren taron ruwan inabi suna zubewa; gama muguntarsu ta yi yawa. Taro mai yawa, taro mai yawa a kwarin shari’a: gama ranar Ubangiji ta yi kusa a kwarin shari’a. Yowel 3:12–14.

Sa’ad da aka tayar da “al’ummai marasa bangaskiya,” “ranar Ubangiji ta kusa” a kwarin Yehoshafat. “Yehoshafat” na nufin shari’ar Jehobah; kuma ana kuma kiran kwarin da sunan kwarin yanke shawara. Tun daga 2015 zuwa gaba, “taron jama’a masu yawa” na doron duniya za su fara matsawa zuwa cikin ɗaure-ɗaure dabam-dabam da aka shirya domin kowace hujja da mutane suka bayar ta ƙin yanke shawarar bauta wa Allah. A ranar 9/11 ne shari’ar rayayyu ta fara, kuma a 2015, Trump ya sanar cewa zai nemi shugabancin ƙasa. A ranar 9/11 ne mataki na farko na ruwan sama na ƙarshe ya fara sauka, kuma ruwan sama na ƙarshe shi ne abin da ke sa amfanin gona ya kai ga cikarsa; kuma a 2015, shekaru goma sha huɗu cikin ruwan saman da ke haifar da girbin da ya nuna, littafin Joel yana busa gargadin cewa sa’ad da Donald Trump “ya tayar da mulkin Grecia,” ko kuma kamar yadda Joel ya faɗa, sa’ad da Trump “ya tayar da al’ummai marasa bangaskiya a 2015,” girbin doron duniya yana fara nuna.

Yana da muhimmanci a gane cewa gaskiya ta farko da aka ambata a cikin Daniyel sura ta goma sha ɗaya ita ce rawar annabci ta Donald Trump. Mulki na farko na annabcin Littafi Mai Tsarki da aka wakilta a cikin littafin Daniyel shi ne Babila. Ku yi tunanin labarin Babila a cikin littafin Daniyel idan ba a yi amfani da Nebukadnezzar ta wurin Wahayi ba domin a kafa abin koyi na annabci. Mulki na shida na annabcin Littafi Mai Tsarki bai cika ba sai da shaidar mai mulki na ƙarshe na wannan mulki. Ka’idar ambato na farko tana tabbatar da muhimmancin Trump a matsayin alama mai matuƙar muhimmanci a cikin wahayin da Daniyel ya karɓa a rana ta ashirin da biyu bayan ya yi azumi na makonni uku.

Amma shugaban mulkin Farisa ya yi mini tsayayya har kwana ashirin da ɗaya; amma, ga shi, Mika'ilu, ɗaya daga cikin manyan shugabanni, ya zo domin ya taimake ni; ni kuwa na zauna a can tare da sarakunan Farisa. Yanzu na zo ne in sa ka fahimci abin da zai faru da mutanenka a kwanaki na ƙarshe: gama har yanzu wahayin yana nufi ga kwanaki masu yawa. Daniyel 10:13, 14.

Wahayin sura ta goma sha ɗaya yana bayyana abin da zai sami mutanen Allah a kwanaki na ƙarshe, da kuma cewa Trump shi ne jagoran Amurka, sa'an nan kuma na Majalisar Dinkin Duniya, gaskiya ce da take da sakamako na har abada da ke da alaƙa da fahimta ko rashin fahimtar wannan gaskiyar. Wannan gaskiyar tana da muhimmanci ƙwarai ga Jibrilu ya isar wa Daniyel har a aya ta goma sha huɗu, Daniyel ya rubuta daga hasken da mala'ikan Jibrilu ya bayar cewa “'yan fashin mutanenka” ne suke kafa wahayin. Ba shi yiwuwa a bi motsin Donald Trump a cikin annabci daidai ba tare da amfani da Roma a matsayin ma'auni don gane sawun Trump a cikin tarihin annabci na Daniyel sura ta goma sha ɗaya ba.

Trump, a matsayin alamar Amurka a lokacin dokar Lahadi, yana kafa surar dabbar, kuma ta wajen yin haka yana girmama dabbar; saboda haka, ita ce surar dabbar, kuma sura ce don girmama dabbar. A cikin Wahayin Yahaya 17, papanci shi ne na takwas, wanda yake daga cikin bakwai, kuma Donald Trump shi ne shugaban ƙasa na takwas tun daga Reagan a lokacin ƙarshe a shekarar 1989, amma shi ma shi ne na shida, wanda yake nufin shi ne na takwas wanda yake daga cikin bakwai.

A Ru'ya ta goma sha bakwai, a aya ta uku, an kai Yohanna cikin jeji inda ya ga karuwar tana hawan bisa wani dabba. Dukan manyan ɗarikun Furotesta sun bayyana karuwar nan a matsayin cocin Katolika, ko da yake a kwanaki na ƙarshe dukansu suna musun tubalin bangaskiyoyinsu. Sa'ad da Yohanna ya gan ta, cocin Romawa ta bugu da jinin shahidai, kuma tana ɗauke da taken uwar karuwai. Wannan yana nuna cewa an kai Yohanna ne zuwa 1798, inda papanci yake da jinin shahada a kansa, kuma wasu daga cikin tsocin ikilisiyoyin Furotesta sun riga sun fara komawa cikin tarayyar Katolika ta Roma. Daga wannan matsayi Yohanna ya ga “sarakuna bakwai,” biyar daga cikinsu sun riga sun fāɗi a 1798, kuma mulki ɗaya yana nan a 1798, wannan mulkin kuwa shi ne Amurka, amma wani mulki kuma, wanda ya ƙunshi sarakuna goma, zai zo daga baya, domin a 1798, inda Yohanna yake tsaye, mulki na bakwai bai riga ya zo ba. Sarakuna goman suna mulki ne domin sa'ar rikicin dokar Lahadi, kuma sun amince su ba da mulkinsu na bakwai ga dabbar mulki na biyar, wadda ta karɓi rauni mai kisa a 1798.

Lambar “8” tana wakiltar tashin matattu, kuma paparoma shi ne na takwas wanda yake daga cikin bakwai sa'ad da aka warkar da mugun rauninsa a cikin haɗin kai sau uku na macijin, da dabbar, da annabin ƙarya, wanda yake faruwa a dokar Lahadi mai zuwa nan ba da daɗewa ba. A shekarar 2020 'yan duniya-ɗaya sun sace zaɓen daga hannun Trump, kuma aka kashe shi a tituna na Ru'ya ta Yohanna goma sha ɗaya. Shaidun biyu na Ru'ya ta Yohanna goma sha ɗaya suna wakiltar ƙahoni biyu na dabbar duniya waɗanda aka kashe su duka biyun a 2020. Trump shi ne shugaban ƙasa na shida tun daga Reagan a lokacin ƙarshe a 1989; amma zuwa shekarar 2024, shi ma shi ne na takwas wanda yake daga cikin sarakuna bakwai da suka gabata. A 2024, an warkar da mugun rauninsa kuma a lokaci guda ya zama na takwas wanda yake daga cikin bakwai cikin cikakkiyar

daidaituwa da alamar annabci wadda take kafa wahayin. Idan ba ka da Roma, ba ka da ikon bin motsin siffar Roma.

MAGA

Domin fahimtar yadda Trump yake Constantine Mai Girma sa'ad da shekaru "250" na Nero suka cika, ko yadda yake Antiochus Mai Girma a shekara ta 207 K.H.K., ko yadda yake shugaban kasa na karshe wanda duk tafiyarsa ta zamanin zinariya ta ginu ne a kan mayar da Amurka "mai girma," ya wajaba a gane cewa surar ta fara ambaton Trump da kuma rawar annabci nasa.

Sa hannun "gaskiya" da kalmar Ibraniyanci ta "gaskiya" ke wakilta—wadda ta kunshi harafi na farko, na goma sha uku, da na ashirin da biyu na bakafen Ibraniyanci—yana nuna Reagan a matsayin harafi na farko, da Obama a matsayin harafi na goma sha uku na tawaye, kamar yadda shekara ta 2013 ta wakilta sa'ad da tsohon shugaban Ofishin Inquisition ya kasance wanda na farko Paparoma dan Jesuit ya biyo baya. Domin shugaban inquisition din ya yi ritaya, wurin farewarsa ya daidaita da wurin farawar Paparoma dan Jesuit din. Wannan alaƙa tsakanin papocin Obama biyu ita ce 13 ga Maris, 2013. Obama ya daidaita da harafi na goma sha uku na tawaye, kuma harafi na ashirin da biyu shi ne Trump.

Gyaran kundin tsarin mulki na ashirin da biyu yana iyakance shugaban kasa ga wa'adi biyu, kuma idan aka yi la'akari da shugabannin kasa masu wa'adi biyu, wadanda wa'adinsu ba su zo a jere ba, biyu kadai ne. Grover Cleveland shi ne alpha na shugabannin kasa masu wa'adi biyu da ba su zo a jere ba, kuma Trump shi ne omega. Grover Cleveland shi ne shugaban kasa na ashirin da biyu, kuma Trump, a matsayin omega ga Cleveland, yana dauke da bambancin alpha na "22." Cleveland da Trump suna wakiltar alpha da omega da ke kunshe da alamar harafi na ashirin da biyu a cikin haruffan Ibraniyanci. Shugabannin kasa biyu kadai ne suka yi wa'adi biyu da ba su zo a jere ba, kuma Trump shi ne na biyu daga cikin wadannan biyun. Biyun na omega sau na ashirin da biyu na alpha daidai yake da arba'in da huɗu, alamar 1844, wadda ita ce alamar kofar da aka rufe a dokar Lahadi, kamar yadda kofar da aka rufe ta 1844 ta kasance misali. Trump shi ne mutum na 44 dabam da ya zama shugaban kasa, kuma shi ne shugaban kasa sa'ad da kofa za ta rufe a dokar Lahadi.

An yi wa Trump kwatanci da Cyrus Mai Girma. Cyrus Mai Girma ya fitar da umarni na farko, Artaxerxes Mai Girma kuwa ya fitar da umarni na uku. Na farko da na uku suna daidaita da juna, gama Yesu kullum yana bayyana karshen ta wurin farkon. Trump yana nan sa'ad da "shekaru 250" na Nero suka fare, wadanda Constantine Mai Girma yake wakilta. A karshen "shekaru 250" daga 457 BC, Antiochus Mai Girma ne yake wakiltar Trump, wanda ya komo da karfi fiye da da a 2024, cikin cikas aya ta goma sha uku.

Gama sarkin arewa zai sake dawowa, zai kuma fito da taro mai yawa fiye da na da, lalle kuwa zai zo bayan wasu shekaru da babban runduna da dukiya mai yawa. Daniyel 11:13.

Sa'ad da Roma ta ci Amurka da yaki a lokacin dokar Lahadi, to, sai a tilasta wa kowace kasa a duniya ta rusuna wa Roma.

“Al’ummai na kasashen waje za su bi misalin Amurka. Ko da yake ita ce take jagoranci, duk da haka irin wannan rikici zai aukū wa mutanenmu a kowane sashe na duniya.” Testimonies, juzu’i na 6, 395.

“Al’ummai na kasashen waje” ana tilasta musu su yi haka ne ta wurin Amurka, wadda take daukar jagorancin Majalisar Dinkin Duniya a dokar Lahadi mai zuwa nan ba da dadewa ba. Majalisar Dinkin Duniya ita ce sarakuna goma na Ru’ya ta Yohanna 17 wadanda Ahab, sarkin kabilu goma na arewa, yake mulki a kansu, shi kuwa ya auri Jezebel. Auren Jezebel da Ahab shi ne auren da ake cika shi a dokar Lahadi mai zuwa nan ba da dadewa ba. A dokar Lahadi, Amurka, kasar daukaka ta Daniyel 11, da dabbar kasa ta Ru’ya ta Yohanna 13, tana kawo tarihintar ga karshe a matsayin mulki na shida na annabcin Littafi Mai Tsarki. A Dutsen Karmel annabawan Ba’al 850 da firistocin kurmi wadanda suka ci a teburin Jezebel, Iliya ya kashe su. Za a kashe Amurka a dokar Lahadi mai zuwa nan ba da dadewa ba, kamar yadda aka kashe annabawan karya a Dutsen Karmel. Labarin daga nan gaba yana tsakanin Iliya ne, da Ahab da Jezebel, kuma Ahab yana wakiltar mulki mai ninki goma, wanda wanda ya fara yin fasikanci da Jezebel ne yake mulki a kansa. Jezebel tana nufin yin fasikanci da kowace masarauta, amma Ahab yana wakiltar na farko da ya yi haka, kuma Amurka ce take mutuwa a Dutsen Karmel kuma nan take ta zama saurayin farko na Jezebel. A bisa ga Daniyel 11, a can ne a dokar Lahadi Trump yake tashi tsaye a matsayin babban sarkin Girka, wanda Iskandar Mai Girma yake wakilta.

Sai wani sarki mai karfi zai tashi, wanda zai yi mulki da babban iko, ya kuma aikata yadda yake so. Amma sa’ad da ya tashi, mulkinsa zai karye, a raba shi zuwa ga iskokin hudu na sama; ba kuwa ga zuriyarsa ba, kuma ba bisa ga irin ikon mulkin da ya yi ba: gama za a tumbuke mulkinsa, a ba wadansu dabam da su. Daniyel 11:3, 4.

Donald Trump ya tashi a matsayin “sarki mai karfi” na Majalisar Dinkin Duniya, wanda aka wakilta a cikin ayar kuma daga baya aka misalta shi ta tarihin Alexander the Great. Sa’ad da ya tashi, Amurka, masarauta ta shida ta annabcin Littafi Mai Tsarki, ta kare, kuma masarauta ta bakwai ta sarakuna goma a cikin Wahayi sura ta goma sha bakwai ta fara. Sarakunan goma sun fara masarautarsu ta bakwai ne ta wajen yarda a can take su ba da masarautarsu ta bakwai ga ikon papanci, wanda shi ne masarauta ta takwas, wadda take daga cikin masarautu bakwai na baya. Yarjejeniyarsu ita ce domin su cika nufin Allah, kuma nufinsa an wakilta shi layi bisa layi a ko’ina cikin Nassosin gaskiya.

Wakiltar Roma Ta Hanyar Alama

Aya ta biyar zuwa ta tara na Daniyel goma sha daya sun cika da tarihin annabci wanda ya kwatanta daidai tarihin ikon papanci kamar yadda aka bayyana a aya ta talatin da daya zuwa ta arba’in na wannan sura daya. Jerin tarihin da ke aya ta biyar zuwa ta tara ya yi daidai da jerin tarihin da ke aya ta talatin da daya zuwa aya ta arba’in. Dukkanin jerin biyun suna nuna wani lokaci ne wanda ikon da yake wakiltar Roma ta papanci ya fara shawo kan cikas uku, ya yi mulki na wani lokaci har sai da aka karya yarjejeniya, abin da ya jawo wani sarki na kudu ya taso a kansu wanda ya yi musu mummunar rauni mai kisa. Yayin da ake kara nazari da kwatanta wadannan jerin biyu da tarihi sosai, sai a kara gane cewa suna da daidaito mai zurfi kwarai. Daidaitonsu yana game da yadda

suke wakiltar tsarin da ke cikin ayoyin da kuma tarihin da ya cika ayoyin.

Tarihin da ya cika ayoyi biyar ɗin nan yana tafiya daidai kuma yana daidaita da tarihin Roma ta Paparoma da aka bayyana a cikin ayoyi talatin da ɗaya zuwa arba'in, kuma yana ba da shimfidar gabatar da Antiochus Mai Girma a cikin ayoyi goma zuwa goma sha biyar.

Amma 'ya'yansa za su tashi da ƙarfi, su kuma tara tarin manyan rundunoni; ɗaya kuwa lalle zai zo, ya mamaye, ya kuma ratsa; sa'an nan zai komo, ya sake tashi da ƙarfi, har zuwa kagararsa. Daniyel 11:10.

A cikas aya ta goma, Antiochus Mai Girma ya yi nasara har zuwa katangar ƙarfi ta Masar, inda ya dakatar da yaƙin domin ya sake tattara ƙarfinsa. Wannan tarihin yana wakiltar rugujewar Tarayyar Soviet a shekara ta 1989, kamar yadda aka nuna a aya ta arba'in na wannan babin.

Kuma a ƙarshen zamani sarkin kudu zai farmake shi; sarkin arewa kuwa zai zo masa kamar guguwu, da karusai, da mahayan dawakai, da jiragen ruwa masu yawa; zai kuma shiga cikin ƙasashe, ya yi ambaliya, ya kuma ratsa. Daniyel 11:40.

Kalman “lalle zai zo, ya yi ambaliya, ya ratsa” na aya ta goma daidai yake a Ibrananci da kalman aya ta arba'in cewa, “zai shiga cikin ƙasashe, ya yi ambaliya, ya ketare.” Duka ayoyin suna nuna lokacin da sarkin arewa (Antiochus a aya ta goma da Reagan a aya ta arba'in) ya ci sarkin kudu da yaƙi (Ptolemy a aya ta goma da Tarayyar Soviet a aya ta arba'in). Duka hare-haren ramuwar gayya ne a kan nasarar da sarkin kudu ya samu tun da farko (Ptolemy a ayoyi biyar zuwa tara da Napoleon a aya ta arba'in). Abin da ya motsa sarkin kudu ya kai hari shi ne yarjejeniya da aka karya (auren Bernice a ayoyi biyar zuwa tara da karya Yarjejeniyar Tolentino ta shekara ta 1797 tare da Napoleon). Tsarin annabci da aka wakilta a cikin ayoyin, da kuma cikawarsu ta gaba a cikin tarihi, su ma sun yi daidai da Ishaya 8:8.

Kuma zai ratsa ta Yahuza; zai mamaye ya kuma ketare, zai kai har zuwa wuya; kuma shimfidawar fikafikansa za ta cika faɗin ƙasarka, ya Immanuwel. Ishaya 8:8.

Lokacin da Ishaya ya yi annabcin cewa rundunar Sennakerib “za ta kwarara ta kuma ketare,” wannan ne kuma irin wannan Ibrananci da ke cikin aya ta goma da ta arba'in. Ishaya ya bayyana lokacin da Sennakerib, sarkin mulkin arewa, ya ci mulkin kudu na Yahuza da yaƙi, amma ya bar Urushalima a tsaye, gama ya kai ne kawai “har wuyansa,” kamar yadda Antiyokus ya kai ga iyaka a aya ta goma. Dalilin Sennakerib kuwa shi ne Hezekiya ya karya yarjejeniya da Assuriya, kamar yadda hakan ya wakilta a cikin dakatarwar da Hezekiya ya yi na harajin da aka amince a biya. Karyewar yarjejeniyar ita ce abin da ba ya daidaita da ayoyi uku masu kama da juna. Kowannensu ya ƙunshi karya yarjejeniya, amma a wajen Tolomi da Napoléon an tuhumi sarkin arewa da karya yarjejeniyar. Sennakerib kuwa, sarkin arewa, ya tuhumi Hezekiya da ƙin bayar da harajin da aka kayyade.

To, a shekara ta goma sha huɗu ta sarautar sarki Hezekiya, Sennakerib sarkin Assuriya ya hau yaƙi da dukan biranen Yahuda masu katanga, ya kuma ci su. Sai Hezekiya sarkin Yahuda ya aika zuwa wurin sarkin Assuriya a Lakish, yana cewa, Na yi laifi; ka janye daga gare ni: abin da ka ɗora mini zan ɗauka. Sai sarkin Assuriya ya sa wa Hezekiya sarkin Yahuda talanti ɗari

uku na azurfa da talanti talatin na zinariya. Hezekiya kuwa ya ba shi dukan azurfar da aka samu a cikin gidan Ubangiji, da kuma cikin taskokin gidan sarki. 2 Sarakuna 18:13–15.

Rundunar Sannakerib ta arewa ta kwace birane arba'in da shida na Yahuda a kan hanyarta ta zuwa Urushalima. Yana da babbar muhimmiyar ma'ana ta annabci cewa Ishaya 8:8 yana da alaƙa da ayoyi na goma da na arba'in, ta haka yana ba da shaida ta uku game da rushewar mulkin kudu na Tarayyar Soviet a shekara ta 1989. Wannan rushewar ce ta nuna farkon wani zamani na ayar arba'in da ba kome a cikinsa. Daga cikas ayar arba'in a shekara ta 1989 har zuwa aya ta arba'in da ɗaya, wadda take wakiltar dokar Lahadi mai zuwa nan ba da daɗewa ba, akwai wani zamani marar abin da aka ambata a cikin ayar arba'in. Wannan zamani yana farawa a 1989 kuma yana ƙarewa da dokar Lahadi. Aya ta arba'in ba ta faɗi kome game da wannan zamani ba, amma ana iya fahimtar aya ta arba'in ta wurin tsarin layi bisa layi.

Wata babbar “maɓalli” don tabbatar da boyayyen tarihin aya ta arba'in ita ce shaidar Ishaya game da yaƙin ramuwar gayya na nasara da masarautar arewa ta yi a kan masarautar kudu. Ko kuwa tawayen Hezekiya ne na daina girmama alkawarin da ya gabata na ba da “haraji” ga Assuriya, ko kuma kawai da Bernice da Antiochus ya yi, ko kuma Yarjejeniyar Tolentino ta Napoleon, dukan ayoyi ukun sun cika ta wurin tarihohi waɗanda suka jaddada karya yarjejeniya a matsayin dalili na asali na kai hari. A lokacin shugabancin Obama, a ƙarƙashin Ma'aikatar Harkokin Wajen Ƙasa ta John Kerry, mataimakiyar sakatarinya Victoria Nuland ta haifar da juyin juya halin launi domin kifar da gwamnatin Ukraine. Tun daga wannan lokaci akwai ɓangarori biyu na muhawara guda game da Yaƙin Ukraine; Putin yana cewa yarjejeniya ce aka karya, kuma masu adawarsa suna cewa yarjejeniyar da Putin yake nuni da ita ba ta taɓa wanzuwa ba a cikin mahallin da Putin yake iƙirari. Ko kuwa an yi yarjejeniya ne da gaske sannan aka karya ta, ko akasin haka, ba shi da muhimmanci, domin tarihin annabci kawai yana rubuta karya yarjejeniya a matsayin dalilin yaƙi.

Ishaya 8:8 yana ba da “mabudin” da zai sa a ga cewa sarkin arewa yana cin nasara ne kawai har zuwa wuya, ko kuma har zuwa kai. Wannan “mabudin” yana nuna Rasha a matsayin kan da aka bari a tsaye bayan rugujewar jiki a shekara ta 1989. Muhimmancin annabcin aya ta takwas ba a same shi kawai a cikin “mabudin” tantance kai ba, amma kuma tantancewar da take yi ga “wuya” a matsayin wakilcin kai, ko kuma babban birni, ba za a iya tabbatar da ita ba sai dangane da wani sashe na baya na wannan hangen nesa ɗin nan na Ishaya 8. Wannan hangen nesa yana farawa ne a sura ta bakwai, kuma a ayoyi na bakwai da takwas, an bayyana kai a matsayin sarki, ko mulkinsa, ko kuma babban birnin mulki. Urushalima ita ce babban birnin Yahuda, wanda birane 46 nata rundunar Sannakerib ta ci, amma Sannakerib ya bar babban birnin Urushalima a tsaye.

Gama kan Suriya kuwa shi ne Damascus, kuma shugaban Damascus shi ne Rezin; kuma cikin shekara sittin da biyar za a karya Ifraimu, har ba za ta ƙara zama al'umma ba. Kuma shugaban Ifraimu shi ne Samariya, kuma shugaban Samariya shi ne ɗan Remaliya. In ba ku gaskata ba, lalle ba za a tabbatar da ku ba. Ishaya 7:8, 9.

Sa'ad da rundunar Sannakerib ta zo ganuwar Urushalima a shekara ta 701 K.H., ya kai har wuyanta, kuma a yin haka; ya bar shaidar tarihi game da Rasha da ta rage bayan rushewar 1989. Kamar yadda Antiyokus Mai Girma ya fara ramuwar gayyarsa a kan mulkin kudu, a aya ta goma

ya zo iyakar Masar, amma bai shiga ba. Abin da yake da muhimmanci a nasarar Antiyokus a aya ta goma shi ne cewa tana nuna kammalawar yaƙin neman zaɓe na soja da Antiyokus ya gudanar wanda bai ƙunshi wani yaƙi na musamman a sarari ba, amma yana wakiltar aikinsa na sake kafa yankunan ƙasa da aka riga aka rasa. Cin nasararsa a aya ta goma yana wakiltar kammalawar nasarori da dama. Ya ƙare yaƙin Siriya na huɗu a Raphia, wanda ma'anarsa ita ce “ƙasar iyaka,” kuma Raphia ita ce iyaka, ko “wuya” na Masar. Yaƙin neman zaɓen Antiyokus daga 219 K.H. zuwa 217 K.H. yana wakiltar ambaliya da ƙetarewa na rushewar Tarayyar Soviet daga 1989 zuwa 1991, lokacin da sarki ya ƙetare ƙasashe.

A fahimtarsa ta annabci, Ishaya 8:8 ya ba da damar a gane Rasha—kamar wuya a yaƙin Sennakerib, ko kuma kagara a na Antiochus—a matsayin sarkin kudu a yaƙin Raphia, kamar yadda cika aya ta goma sha ɗaya take wakilta. A yin haka, yana haɗa tarihi na waje kai tsaye—wanda maciji yake wakilta (sarkin kudu), dabbar kuwa (sarkin arewa), da annabin ƙarya (ikon wakilcin sarkin arewa)—da layin annabcin cikin gida kamar yadda annabcin shekaru sittin da biyar na aya ta bakwai a sura ta bakwai yake wakilta.

A ma'anar annabci, muhimmancin zuwan Sennakerib zuwa Urushalima yana ba da ɗaya daga cikin mafi ƙarfafa shaidun annabci game da ikon Allah a cikin Nassosi, domin a can Allah ya hallaka rundunar Sennakerib mai mutane 185,000 a cikin dare guda. A ranar da ta gabata, a kan katangar Urushalima akwai Eliyakim da Shebna duka biyun, alamu na Adventism na Laodicea da na Philadelphia waɗanda aka yi wa alama a ƙofar rufaffiya ta 1844 da kuma ƙofar rufaffiya ta dokar Lahadi.

To, a shekara ta goma sha huɗu ta mulkin sarki Hezekiya, sai Sennakerib sarkin Assuriya ya haura yaƙi da dukan garuruwa masu katanga na Yahuza, ya kuwa ci su. Sai sarkin Assuriya ya aiki Rabshakke daga Lakish zuwa Urushalima wurin sarki Hezekiya tare da runduna mai girma. Ya kuwa tsaya a bakin magudanar tafkin sama a kan babban hanyar filin mai wanki. Sai Eliyakim ɗan Hilkiya, wanda yake shugaban gidan sarauta, da Shebna magatakarda, da Yowa ɗan Asaf mai rubuta tarihin sarauta, suka fito zuwa gare shi. Ishaya 36:1–3.

A cikin Ishaya sura ta bakwai, an aike Ishaya da saƙo zuwa ga mugun Ahaz, sarkin Yahuza, wato mulkin kudanci. Wannan ne mulkin da Sennakerib yake kai wa hari a sura ta takwas, aya ta takwas. Sa'ad da Ishaya ya sadu da mugun sarki Ahaz, ya same shi “a bakin magudanar tafkin sama a kan babban titin filin mai wanki,” a daidai wurin da Rabshakeh ya yi sabo ga sunan Ubangiji. Ishaya ya koyar cewa shi da 'ya'yansa alamu ne.

Ga ni, ni da yaran da Ubangiji ya ba ni, mun zama alamu da abubuwan al'ajabi a cikin Isra'ila daga wurin Ubangijin runduna, wanda yake zaune a Dutsen Sihiyona. Ishaya 8:18.

Sa'ad da Ishaya ya sadu da mugun sarki Ahaz “a bakin magudanar tafkin sama a kan babban titin filin mai wanki,” Ishaya ya zo tare da ɗansa Shearjashub, wanda ma'anarsa ita ce, “raguwa za su komo.”

Sai Ubangiji ya ce wa Ishaya, Ka fita yanzu ka taryi Ahaz, kai da Shearjashub ɗanka, a ƙarshen magudanar tafkin sama a kan babban hanyar filin mai wankin tufafi. Ishaya 7:3.

Shearjashub yana bayyana cewa sakon da Ishaya ya yi shela a “ƙarshen magudanar tafkin sama a kan babbar hanyar filin mai wanki” saƙo ne da ke nuna ragowar da suka komo. Wannan ragowar su ne waɗanda a cikin littafin Malachi aka kira su su gwada Ubangiji ta wurin komowa gare shi, da kuma ta wurin mayar da zakka cikin ma’adanar ajiya. Waɗanda suka komo, Irmiya ma ya wakilta su a matsayin waɗanda suka komo bayan rashin cika bege na farko. A sura ta bakwai “ƙarshen magudanar tafkin sama a kan babbar hanyar filin mai wanki” yana nuna Ishaya yana ba wani mugun sarkin kudu saƙo, kuma a cikin Ishaya talatin da shida Eliyakim, Shebna da Joah mai rubutun tarihin suka yi hulɗa a madadin Hezekiya, yayin da Rabshakeh ya wakilci Sennakerib.

Sakon farko na “ƙarshen mashigin ruwan tafkin sama a bakin hanyar gonar mai wankin tufafi” Ishaya da ɗansa ne suka shelanta shi; saƙo na ƙarshe na “ƙarshen mashigin ruwan tafkin sama a bakin hanyar gonar mai wankin tufafi” kuwa mutane uku ne suka shelanta shi. Sakon farko an yi shi ne ga wani sarki na cikin gida, saƙo na biyu kuma ga wani sarki na waje. Layin rarrabewa shi ne bango, wanda alama ce ta dokar Allah, da kuma dokar Lahadi wadda take wakiltar cire bangon rabuwa tsakanin coci da ƙasa. A lokacin dokar Lahadi, ko kuma a wurin bangon, akwai alamomi uku; Eliyakim shi ne Filadelfiya, Shebna kuma shi ne Laodikiya, Yo’ab kuwa magatakarda ne, shi ne Sardis.

A lokacin dokar Lahadi, ana tumbuke mutane da yawa bisa ga Daniyel goma sha ɗaya aya ta arba’in da ɗaya, kuma waɗannan mutanen su ne waɗanda ake ɗora wa alhakin hasken da ya shafi Asabar ta yini na bakwai. Waɗanda aka tumbuke a aya ta arba’in da ɗaya su ne Adventistocin yini na bakwai na Laodikiya, kuma Eliyakim yana wakiltar Filadelfiya.

Kuma zai zama a wannan rana, zan kira bawana Eliyakim ɗan Hilkiya: zan tufatar da shi da rigarka, kuma in ƙarfafa shi da ɗamararka, kuma zan ɗora mulkinka a hannunsa: kuma zai zama uba ga mazaunan Urushalima, da kuma ga gidan Yahuza. Kuma mabuɗin gidan Dawuda zan ɗora a kafafarsa; haka zai buɗe, ba kuwa wanda zai rufe; kuma zai rufe, ba kuwa wanda zai buɗe. Ishaya 22:20–22.

Ka rubuta wa mala’ikan ikkilisiyar da take Filadelfiya cewa; Ga abin da Mai Tsarki yake faɗi, Mai Gaskiya, Mai riƙe da maɓallin Dawuda, wanda yake buɗewa kuma babu mai rufewa; yake kuma rufewa kuma babu mai buɗewa; Na san ayyukanka: ga shi, na sa ƙofa a gabanka a buɗe, kuma babu mai iya rufe ta: gama kana da ɗan ƙarfi kaɗan, kuma ka kiyaye maganata, ba ka kuwa musun sunana ba. Ga shi, zan sa waɗanda suke na majami’ar Shaidan, waɗanda suke cewa su Yahudawa ne, alhali kuwa ba haka ba ne, sai dai ƙarya suke yi; ga shi, zan sa su zo su yi sujada a gaban kafafunka, su kuma san cewa na ƙaunace ka. Ru’ya ta Yohanna 3:7–9.

An maye gurbin Shebna da Eliyakim, kuma Shebna a kan katanga yana wakiltar Adventistocin Bakwai na Laodikiya waɗanda suka ƙi su amfana da sakon ruwan sama na fari ko na baya. Ruwan saman fari tare da ikkilisiya Ishaya ne ya wakilta, tare da saura waɗanda suka komo, kuma an nufi sakon ga ikkilisiya mai ridda, wadda mugun sarki Ahaz ya wakilta. Sakon daga kan katanga an ba da shi ga mugun sarkin arewa wanda yake neman ya ci Urushalima da yaƙi, kuma yana wakiltar ruwan saman baya dangane da ruwan saman fari. Yayinda ake yin hukunci a kan ikkilisiyar Allah, ruwan sama na fari ko na ɗa yana yayyafi, amma a lokacin dokar Lahadi ana zuba ruwan saman ba tare da awo ba. Sakon zuwa ga Ahaz shi ne sakon cikin gida, sakon zuwa ga Sennakerib kuwa na

waje ne. Murya ta fari ta Ru'ya ta Yohanna 18:1–3 maimaitawar sakon mala'ika na biyu ce kuma saƙo ne na cikin gida. Murya ta biyu ta Ru'ya ta Yohanna sura ta goma sha takwas aya ta huɗu kuwa ta waje ce kuma ita ce saƙo na uku. Ishaya da ɗansa sun kawo sakon mala'ika na biyu na cikin gida, kuma a kan katanga tare da sakon waje akwai rayuka uku.

Eliyakim shi ne dubu ɗari da arba'in da huɗu; Shebna kuwa shi ne Adventism na Laodicea na Kwana Bakwai da ake tofarwa daga bakin Ubangiji a wancan lokaci. Yo'ab, magatakarda, yana wakiltar sauran garken Allah waɗanda suke rubuta tarihin da ke kaiwa zuwa ga ganuwa, domin su gane tutar Eliyakim sa'ad da aka ɗaga ta.

Ishaya 8:8 ya shigar da sakonnin Ishaya shida zuwa goma sha biyu cikin Daniyel goma sha ɗaya, aya ta goma. Ta haka yana ba da shaida ta biyu cewa shugaban mulkin ya rage a tsaye bayan harin. Yana fayyace hujjar keta alkawari da ake amfani da ita domin hanzarta tayar da yaƙi.

Daga rushewar Tarayyar Soviet a shekara ta 1989, a aya ta arba'in, har zuwa dokar Lahadi mai gabatowa wadda aka wakilta a aya ta gaba, akwai shekaru talatin da bakwai na tarihin annabci waɗanda aya ta arba'in ba ta faɗi kome a kansu ba. Ayoyi goma zuwa goma sha biyar na Daniyel goma sha ɗaya suna wakiltar tarihin annabci wanda ba a ambata a aya ta arba'in ba. Ana iya ganinsa ne kaɗai sa'ad da ake amfani da tsarin layi bisa layi. “Idan ba za ku gaskata ba, lalle ba za a kafa ku ba,” ita ce gargadin annabci da aka ɗaura wa ayoyi uku da suke bayyana shekara ta 1989, kuma ciki tarihi na aya ta takwas ta Ishaya takwas yana nuna wani gwaji ga Eliyakim da Shebna. Za ku iya gani, ko kuwa makafi ne ku?

Aya ta arba'in da ɗaya na Daniyel goma sha ɗaya ita ce dokar Lahadi mai zuwa nan ba da daɗewa ba a Amurka, wadda tarihi da ya cika aya ta goma sha shida ya zama alama ta annabci gare ta.

Amma wanda ya zo gāba da shi zai aikata yadda ya ga dama, kuma ba wanda zai iya tsayawa a gabansa; zai kuma tsaya a ƙasa mai daraja, wadda za ta hallaka ta hannunsa. Daniyel 11:16.

Zai kuma shiga ƙasar daraja, kuma ƙasashe masu yawa za su rushe; amma waɗannan za su tsira daga hannunsa, wato Edom, da Mowab, da manyan zuriyar Ammon. Daniel 11:41.

Cikar tarihi na aya ta goma sha shida har zuwa aya ta talatin a cikin Daniyel goma sha ɗaya shi ne tarihin Roma ta arna. Kowane layin annabci a cikin sura ta goma sha ɗaya ta Daniyel ko dai yana zama misali na tarihin Roma ta arna, ko ta papacy, ko ta zamani. Kowane layi ko dai yana bayyana tarihin Roma kai tsaye, ko kuma yana zama misali na tarihin Roma na gaba. Kowane layi. Ayoyin da suke nuni kai tsaye ga tarihin da Roma ta arna ta cika, suna zama misali na Roma ta papacy. Tare, Roma ta arna da Roma ta papacy suna ba da shaida game da Roma ta zamani. Roma ce ta kafa wahayin, domin tun daga farkon surar har zuwa ƙarshe, wahayin game da Roma ne.

Yesu ya bayyana cewa akwai mai cin amana domin ya taimaki almajiransa su gaskata sa'ad da cin amanar Yahuda ya bayyana a fili.

“A cikin furta kaiton a kan Yahuda, Kristi kuma yana da manufar jinkai ga almajiransa. Ta haka ne Ya ba su cikakkiyar hujja mafi girma ta Almasihancinsa. ‘Ina gaya muku tun kafin ya auku,’ in ji Shi, ‘domin idan ya faru, ku gaskata cewa NI NE.’ Da Yesu ya yi shiru, kamar ba

Ya san abin da zai zo a kansa ba, da almajiran sun iya zato cewa Maigidansu ba shi da sani na allahntaka game da abin da ke gaba, kuma an kama Shi da mamaki aka kuma bashe Shi a hannun gungun masu kisa. Shekara guda kafin wannan, Yesu ya gaya wa almajiran cewa Ya zabi goma sha biyu, kuma ɗaya daga cikinsu shaidan ne. Yanzu kalmominsa ga Yahuda, waɗanda suka nuna cewa Maigidansa ya san cin amanarsa sarai, za su ƙarfafa bangaskiyar mabiyar Kristi na gaskiya a lokacin wulakancinsa. Kuma sa’ad da Yahuda ya kai ga ƙarshensa mai ban tsoro, za su tuna da kaiton da Yesu ya furta a kan mai cin amanar.” The Desire of Ages, 655.

A ranar 31 ga Disamba, 2023, Zakin ƙabilar Yahuda ya fara warware hatimin wahayin kansa, kuma gwaji na tushe ya fara. Gwajin ya ta’allaka ne a kan ko Roma har yanzu ita ce alamar da ta kafa wahayin da ke aya ta goma sha huɗu, ko kuwa al’amura sun canja? Sa’ad da maƙiyin Kristi na fari daga Amurka ya fara mulki a ranar 8 ga Mayu, 2025, aya ta goma sha huɗu ta riga ta cika. A sa’an nan kuma aka iya ganin cewa dangantakar da ke tsakanin Trump da Paparoma Leo an riga an yi mata misali ta hanyar Reagan da John Paul II. Yaƙin Yukiren, wanda ya fara a 2014, lokacin da Ma’aikatar Harkokin Wajen Amurka ta haddasa juyin juya halin launi a Yukiren, ya faru ne a zamanin shugabancin Obama, wanda ya yi mulki a zamanin papoci biyu. Reagan da John Paul II a aya ta goma, sannan kuma a 2014, Yaƙin Yukiren ya fara kamar yadda aya ta goma sha ɗaya ta wakilta da yaƙin yankin kan iyaka, wato yaƙin Raphia. Raphia na nufin “yankin kan iyaka,” haka ma kalmar, “Ukraine.” A cikin wannan tarihin Obama da papoci biyu suna nuna yaƙi na biyu cikin yake-yake uku na ayoyi goma zuwa goma sha biyar. Sa’an nan a 2024, Trump ya dawo cikin cika aya ta goma sha uku. Sa’an nan kuma a aya ta goma sha huɗu, an kafa wahayi ta wurin zuwan takwaran Trump na papanci.

Abin da aka kafa shi ne cewa yake-yake uku na ayoyi na goma zuwa goma sha biyar suna wakiltar alamomi uku, waɗanda kowannensu yake bayyana dangantakar da ke tsakanin Jezebel da Ahab wadda take kaiwa zuwa Dutsen Karmel a dokar Lahadi. A zamanin Reagan, Jezebel tana cikin Samariya, a boye ta wurin wani ƙawance na asiri. Sa’an nan firistocin Ba’al da annabawan kurmi suka ɗaga ruhaniyancin Katolika mai sassaucin ra’ayi na “woke,” tare da haɗa shi da alamar Obama mai ruɗani ta fuskoki biyu—na annabin ƙarya na Furotestantanci mai ridda da kuma annabin ƙarya na Musulunci—da bautar uwa duniya, da fasikanci da rashin tsari na Juyin Juya Hali na Faransa. Sa’an nan Trump ya dawo a 2024, kuma bayyananniyar dangantaka tsakanin dabbar da surarta ta bayyana sarai a 2025. Yanzu 2026 ne, kuma gwajin hangen nesa na waje na harsashin ya wuce, kuma yanzu muna cikin gwajin hangen nesa na haikali.

Aya ta goma sha ɗaya ta cika a yaƙin Raphia a shekara ta 217 K.H., kuma tana wakiltar Yaƙin Ukraine da ya fara a 2014, wanda ya tsananta a 2022, kuma yanzu yana gab da ƙarewa. Putin zai yi nasara, amma nasarar kawai tana gabatar da farkon halakarsa. Tsarin annabci na aya ta goma sha ɗaya da cika ta a tarihin nasarar Ptolemy a yaƙin Raphia a shekara ta 217 K.H., a cika aya ta goma sha ɗaya ta sura ta goma sha ɗaya, ya yi daidai da tarihin annabci na sarki Uziah. Dukansu Ptolemy da Uziah sarakuna ne na kudu, waɗanda zukatansu suka ɗaukaka saboda nasarorin soja, amma ɗaukakar zukatansu ta jawo faɗuwarsu duka biyun, kuma halakar su duka tana da alaƙa da yunkurin da kowannensu ya yi na miƙa haɗaya a Wuri Mai Tsarki a Urushalima.

Za mu ci gaba da yin la'akari da hallakar Putin wadda take kaiwa zuwa yakin Panium a aya ta goma sha biyar a talifi na gaba.